

СПОЖИВЧІ НАСТРОЇ В УКРАЇНІ, БЕРЕЗЕНЬ 2016: ІНДЕКС СКЛАВ 50,6

У березні 2016 року споживчі настрої українців погіршилися: індекс споживчих настроїв (ІСН) становив 50,6, що на 3,6 п. менше за показник лютого. Зменшилися майже всі складові індексу, найбільших змін зазнав індекс девальваційних очікувань. Про це свідчать дані дослідження споживчих настроїв в Україні, яке щомісяця здійснює GfK Ukraine.

У березні 2016 року індекс споживчих настроїв (ІСН) склав 50,6, що на 3,6 п. нижче, ніж у лютому.

Індекс поточного становища (ІПС) зменшився на 6,5 п., опустившись до позначки 44,4. Складові цього індексу змінилися наступним чином:

✓ індекс поточного особистого матеріального становища (х1) склав 37,1, що на 4,2 п. нижче, ніж у лютому;

✓ індекс доцільності великих покупок (х5) зменшився на 8,8 п. та встановився на позначці 51,7.

Індекс економічних очікувань (ІЕО) зменшився на 1,6 п., зупинившись у березні

на показнику 54,7. Складові цього індексу зазнали таких змін:

✓ індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (х2) зменшився на 4,3 п. та дорівнює 51,3;

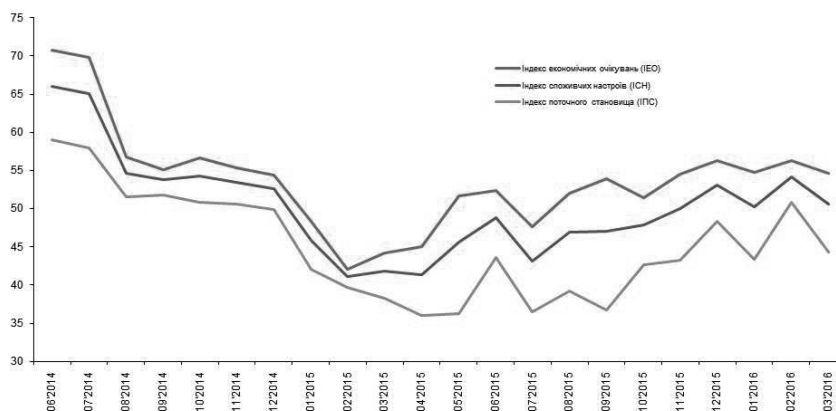
✓ індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (х3) збільшився на 1 п. та склав 44,9;

✓ індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (х4) знизився відносно лютого показника на 1,7 п. до рівня 67,8.

У лютому покращилися очікування українців щодо можливого безробіття: індекс очікуваної динаміки безробіття встановився на позначці 144,5, що на 8,3 п. менше за показник минулого місяця. Натомість індекс інфляційних очікувань склав 188,3, що на 0,5 п. вище, ніж у лютому. Очікування українців щодо курсу гривні впродовж найближчих 3 місяців покращилися: індекс девальваційних очікувань зменшився на 10,43 п. до значення 153.

«Падіння індексу споживчих настроїв

Індекс споживчих настроїв в Україні (цільова аудиторія 16+)

Динаміка індексу споживчих настроїв в Україні
(цільова аудиторія 16+)

Місяць, рік	Індекс споживчих настроїв (ІСН)	Індекс поточного становища (ІПС)	Індекс економічних очікувань (ІЕО)	Індекс очікувань щодо динаміки безробіття (ІОДБ)	Індекс інфляційних очікувань (ІІО)	Індекс девальваційних очікувань (ІДО)
03'16	50,6	44,4	54,7	144,5	188,3	153
02'16	54,1	50,9	56,3	152,8	187,8	163,4
03'15	41,8	38,2	44,2	163,3	181	133,6

відбулося, насамперед, через зменшення індексу доцільності здійснення великих покупок після лютевого зростання. Це пов'язано зі зменшенням девальваційних

очікувань, що робить купівлю про запас імпортних товарів менш доцільною, а саме ці товари й належать до групи великих покупок» коментують аналітики GfK Ukraine.

Інформація про дослідження

Дослідження споживчих настроїв в Україні проводиться з червня 2000 року. З січня 2009 року дослідження споживчих настроїв проводиться щомісяця.

Індекс споживчих настроїв в Україні визначають на підставі вибіркового обстеження домашніх господарств країни. Під час дослідження опитують 1000 осіб віком від 16 років. (До квітня 2014 року вибірка дослідження складала 1000 осіб у віці 15-59 років). Вибірка репрезентативна за статтю та віком, враховує міське та сільське населення й величину населеного пункту. Починаючи з квітня 2014 року з дослідження «Споживчих настроїв» виключена Автономна республіка Крим. У Донецькій та Луганській області опитування проводилися тільки на територіях, що контролюється Україною. Статистичне відхилення не перевищує 3,2%. Польовий етап проводився протягом 1-15 квітня 2015 року.

Для визначення ІСН респондентам задають такі запитання:

1. Як змінилося матеріальне становище вашої сім'ї за останні шість місяців?
2. Як, на вашу думку, зміниться матеріальне становище вашої сім'ї впродовж наступних шести місяців?
3. Говорячи про економічну ситуацію в країні загалом, ви вважаєте, що наступні дванадцять місяців будуть для економіки країни сприятливим чи несприятливим часом?
4. Як ви охарактеризували б наступні п'ять років – як сприятливий чи несприятливий час для економіки країни?
5. Як ви гадаєте, тепер загалом сприятливий чи несприятливий час робити великі покупки для дому?

За кожним із цих запитань визначають відповідний індекс:

- індекс поточного особистого матеріального становища (x1);
- індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4);

- індекс доцільності робити великі покупки (x5).

Значення індексу обчислюють таким способом: від частки позитивних відповідей віднімають частку негативних і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. На підставі цих п'яти індексів визначають три сукупні індекси:

- індекс споживчих настроїв (ІСН) – середнє арифметичне індексів x1–x5;
- індекс поточного становища (ІПС) – середнє арифметичне індексів x1 і x5;
- індекс економічних очікувань (ІЕО) – середнє арифметичне індексів x2, x3, x4.

Значення індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Значення дорівнює 200 в тому разі, якщо всі громадяни позитивно оцінюють економічну ситуацію. Індекс дорівнює 100 тоді, коли частки позитивних і негативних оцінок однакові. Значення індексу менше 100 означає, що в суспільстві переважають негативні оцінки.

Для визначення індексу очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ), індексу інфляційних очікувань (ІІО) та індексу девальваційних очікувань (ІДО) респондентам задають такі запитання:

1. Як ви вважаєте, впродовж найближчих дванадцяти місяців безробітних (людей, які не мають роботи й шукають її) буде більше, приблизно стільки само чи менше, ніж тепер?

2. Як, на вашу думку, змінюватимуться ціни на основні споживчі товари та послуги впродовж найближчих одного–двох місяців?

3. Як, на вашу думку, зміниться курс долара по відношенню до гривні впродовж найближчих трьох місяців?

Значення ІОДБ, ІІО та ІДО обчислюють таким способом: від частки відповідей, що свідчать про зростання безробіття (інфляції, девальвації), віднімають частку відповідей, що свідчать про зменшення безробіття (інфляції, девальвації), і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. Значення цих індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Наприклад, значення індексу дорівнює 200, якщо всі громадяни передбачають зростання безробіття (інфляції, девальвації).